

Издази суботом

Цијена:

За Црну Гору и Аустро-Угарску на годину 5 е. на годину 10 е. на четврт годину 1 е. и 50 меница.

За Босну и Херцеговину и сва остала дијела у Јерменији и Азији на годину 50 е. на годину 10 е. на четврт годину 5 е. и 50 меница.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Л И С Т   З А   П О Л И Т И К У   И   К Њ И Ж Е В Н О С Т .

Цетиње, 16 априла.

Његово Височанство Кијаз Никола примио је у понедељник из Рима од Његовог Величанства Краља Умберта следећи телеграм:

Његовом Височанству Кијазу Црногорском МИМОАМ I.

Присуство Вашег сина, ког сам имао задовољство опаженим висока и благородна свијетла, приликом моје сребрне свадбе, и жеља о честиткама, које сам ја подио у име узвишених својих родитеља, била су на Краљеву и мене јемство драгог нашег доброг пријатељства.

И на срце нам је да Вам захвалимо.

Са моје стране ја молим Ваше Височанство, да примите једино свједоштво наше дубави. Покланам Вашем Височанству орден Пресвете Анунијате (Благосјесте) и у исто пријеме побас сам имао задовољство предати Његовој Свјетлости Кијазу Данилу велики крст мога ордена Светијех Мауриција и Лазара, и срећан сам што виђех надовезане ове двојне вео са онима, који межу наша два Дома.

Умберто.

Његово Височанство исти дан одговорило је Његовом Величанству следећим брајаном:

Његовом Величанству УМБЕРТУ Краљу Италије.

Изрази, којима ми Ваше Величанство јавља, да сам одликован орден Пресвете Анунијате, па мене оу тако ласкава, да тешко могу наћи ријечи да изразим Вашему Величанству моју срдчаву благодарност. Овим молим и сјајним знаком пријатељства, која ми Ваше Величанство благово-

ли указати, дирнут сам у дубини моје душе, и тијем ми је више драгоцијем, што дајући ми ово високо одликовање, оно је у исто пријеме надало своју велику дубав и на мога сина, одликујући га лентом Светијех Мауриција и Лазара.

Живо усхићен овим високом пријатељством, које ме чини сретљивим, испуњајући моје срце сребром и највишем благодарношћу, молим Ваше Величанство, нека мјерује, да он изрази највише него један слаби одјек истинитих и искрених осјећаја поштовања и неограничене оданости, који ме највише никад протављали узбуђивати према Вашем Величанству и Њеном Величанству Краљеву.

Нека Свемогући уопшти усрдне молитве, које му уносим на срећу Ваших Величанства, и нека промишље држи под својом светом заштитом драгоцијене дане Вашег Величанства и Ваш узвишених и славних Савајских Дома, на славу и напредак народа Италијанскога.

Никола.

У исто доба Никона Височанства честитала су брајаном Његовој Свјетлости Кијазу Данилу у Риму високо одликовање; тако исто честитао је Његовој Свјетлости и г. Војвода Божи Петровић, преједник државног сајета од стране владе.

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД

ЦЕТИЊЕ, 16 априла.

Ове седмице Рим је привлачно на себе сву пажњу политичког свијета у Јевропи. Краљ Умберто славно је свој сребрни ивр. На то домаће носеће владајуће Савајоне Куће и ода-

лог јој италијанског народа први пријављује свој долазак Цар немачки са Царицом, и Рим их је дочекао најсвећаније. Примјеру немачког Цара слиједе царски двором бечки и петроградски, а ми видимо у Риму једног аустријског Надвојводу и једног руског Великог Кијаз са супругом Великом Кијазом.

Све три посјете значајне су у политичкој историји. Цар је немачки очигледно хтео да својим присуством у Риму потврди пријатељство Немачке са Италијом, које је било почело хладности од беневске световне прошлости, на којој је Француска ирвенство имала. Кло трећи учесник у тријумф савезу сајетовало је ту да присуствује и Цар аустријски, али из дужинога обзира према Папи, он не долази него шле свога стрица мјесто себе, у чему се види опет жеља, да се савез удржи у својој снази са Италијом. А присуство Великог Кијаз Владимира у Риму само може потврдити оно гласине о приближењу између Русије и Италије, гаје је г. Гарс провео појезу зиму.

Сво ово свједочи, да је данас Италија, успркос неог потрешеног економског стања, чинишца у јевропској међународној политици првога реда, и у томе лежи политички значај овога скупа Владика и Кијазов у Риму.

Иза савишних гостујућих гости из царских кућа долазе: Краљина португалска Реџина Пија, сестра Краља Умберта, са сином Војводом од Опорта; па италијански пресутилни Престолонаследник Војвода од Јорка, грчки Принц Ђорђе и црногорски Престолонаследник Кијаз Данило.

Ова два преставника из Атине и Цетиња на овоме сјајном збору најбољи су свједоци жеља овијех балканских државица, да се њихови међусобни добри односи са сусједном им Италијом све то бољи развијају; у чему и лежи опет значај пикова присуства на римским окупацијама.

У петеро и у горе,
Из' се свијет капац Цара,
Да с' у ориско гледаш море?
Из' се ордин, усонице,
На године и на дота,
Па другова са мном моћом,
Што ми дођа надобота?
Еј осталих! Младост дуза
Нити аено, нити отара;
Нема силе, нема моћи,
Што ијесених дух обара!
А зар би ме напустила,
Своје бора на мом телу?
Из' ја тебе отиснуо,
Своје ирске на твојм везу?
Аз, осталих прах до праха:
Овако ми духу ирло:
Дуго ћемо млади бити, —
Јо аз, река, сестро мило!

Дале прича ијесених, гаје су се братимили он и виле, па веле, да су он и виле и по његовом великом стрину — владици Раду — своји, јер виле је и о њим кумовао:

Зар му није „Горони Вјениц“
Твоја вјетра рука дала?

И дале избраја ијесених усмене своје о свом друговају са вилем, која му за тим одговара:

Ево чуче, ево мано!
Ја ијесам усоница,
Но, ијесених, виле иста
Твоја вјетра другарица.

И дале веле виле:

Ја та виђу замислена,
Па коришау твоје жабо,
Имећ твоја бодрим оком
Гледаш, да је ама не снаје!

Претпоставља се да у владама негним посредно административна „Глас Црногорца“ на Цетињу, а мило се и вартон узвратио на пошту у Мотор. Дошле су и уредничке, Гласница се не враћа!

За сваког виле се, на проточу која пошту не врати, 1 меница на рачу, па свом пут, а за сваког виле се 6 меница. За сваког виле и на дужи пријеме пошту се.

Догађаји у Биограду входе свуда одобравање. Како немачки и француски, тако и аустро-угарски и руски штампа у томе су одобравали сложне. Петроградско „Н. Време“ констатирајући то вели: „Тако нема никакво повода очекивати, да би фактичко узимање араловске власти у своје руке младог Краља могло остати бар и за које пријеме неиринато од јевропских крива, које ипак рашта пријати српски устав односно пунољетства Краљева. Кад је сам народ тијем задовољан, не може бити са стране ни ријечи о „уставној законности“ корана Краљева. У Србији не само да нико не протестира, ипак против народ и војска топло подржава пунољетство Краљева. Министарству Докићевом само престоје да оно докаже, да је достојно повјерена поклоненог му Владоцем, и ми смо увјерени, да ће како оно, тако и сва радикална странка умјети умјереношћу обезбуржати странку бишијех намјесника и падшег либералног министарства Авакумовића. Постигнувши то, садашња ће влада осигурати соби уважење своје Јевропе и пуну симпатију Русије, у чија пријатељна осјећања не може сумњати српски народ.“

Уз то „Срп. Застава“, орган либер. странке, доноси изјаву народ. посланика либер. странке, којом осуђује поступак нове владе, а односно свога даљег држања веле: „Улазећи оним у мов један одјека јавног живота, на који стоје одговорни димашини преставници одговорне владе државне, либералне странке, а ми не можемо се и вео се отапати права на своје биће. Она не може угинути. Она неће абдицирати, а да не порече све оне знамените и велике историјско тековине, којима је својим позитивним животом и радом кроз пуних 30 година одуживала свој дуг земљи и народу своме. Она ће са достојанством пријати своју нову улогу, која јој је припала из овог ирочно, страховито и бурно мочи. 1 априла, са овом истом одлучношћу, својој-

Паз, непа, аманет је
Та лађа на таласе;
Па те стало мило главо,
Она вала да се спасе!

Знаменито су ове ријечи виле: лађа је јуначка Црна Гора, а таласи су непријатељи њени, који у последње пријеме толико клевете на витешког Кијаз бацаше. Ко год ирочита ове ријечи Кијаз—Николине, кијима вазује, да је та лађа (Црна Гора) његов аманет и да ће и своју главу дати, само да је спаса од таласа, мора се одушевити, јер види да је Црна Гора са свим сигурно са таким јуначким Господаром.

Но виле у дилем свом разговору са ијесеником овако пребајује и прекорава Српство да његова гријехе о умином:

Тешко српском повољем,
Начи он ил' устаре!

Но одмах па тим говори.

Но ијесених прелести се;
Савишност је мила узела:
Срећу српску ала је рука
Пут попора нећ завола.
Милан ије У... Да видимо:
Имате ли родољуби;
Имате ли родољуби;
Имате ли поштовања?
Па ијесених — виле ми:
А виле, сиромаше,
У то једно и жалосно
„Ушавено царство виле!...
Па мано ил' стоји вјера,

ЛИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА.“

О „ПЈЕСНИКУ И ВИЛИ“

Милановић ојана.

IX.

Ка „Валахана.“

Јесењас дође абар са убавог Цетиња, дичне престонице јуначке Црне Горе, да је витешки Господар а Кијаз црногорски, Никола I., савише своје дјело под псевдоним „Пјесник и Виле.“ Моје срце вагтра од радости, јер сам у напријед виле, да ће се и овим дјелом витешкога Кијаз јуначке Црне Горе српска књижевност обогатити, и за ијело дичити. Ово сам могао вје ропати, јер је Кијаз Никола доказало, да је пјесник, — да је његова душа родољубива, пјесничка и јуначка. Његова „Валахана Царица“, његов (превод) „Потомци Абесераж“, показаше јасно, да је Кијаз Никола — један од најбољих српских пјесника. То су пошрдили сав српски критичари једнодушно. Истина, ијесам био тако сретан, да та његова два пјесничка дјела прочитам у ијелани, те сам се морао задовољити читањем приказа. Али срећа ме послужила, те ми дође, за пријеме бирања у срцу Босне поносне, до руку трећи сјен Кијаз Никола: „Хајдана“, који ме је лавно, који ме је овио српским одушевљењем... ја сам био

сам усхићен читајући овај ирвас сјен, који бу, ако Бог да, приказати и поштованим читаоцима „Валахана“, да се и сами увјере о истинитости мојих ријечи.

Не давно дође ми са убавог Цетиња и ово најновије дјело витешког кијаз Црне Горе и Врда. И сад, у равном Банау, сам сам усхићен од аваноса и не знам тако рећи, ни како да почнем ову пријаву! И ово најновије дјело ми: „Пјесник и Виле“ најаја Србљову душу одушевљењем, челич је у српском родољубљу. Србин се мора одушевити, гледајући сјајно примјер овог, који сједи на престолу ијесеника Рада, који управља славном Зетом, оном јуначком земљом, коју ни турска сила не могла да сломије, па то јој Србин и кличе:

Црна Гора — поносито отаџе,
Српско оруне ти драго замије.

Ваш у овом сјејаву огледа се родољубље витешког Кијаз Николе I., јер пјесника, који се разговара са вилем, ије нико други, већ главно Кијаз Никола I.

Но да пријећем на сам приказ овог сјеја, који се почине овим дивним ијесениковим ријечима:

Виле, мила другарице,
Посебним виле млада;
Сјејаш ала рајско ливче,
Које никад не опада!
Ве се ми се заматула,

РММ, 12. марта. — Данас је Папа прилично Величанства по уговореном перемонажу. Цар је остао сам с Папом један сат.

na kuću Gledstonovu. Niје niko
rađao. Zluchinađ је уишеш.